

Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget

Deres referanse

Vår referanse
16/00358-75

Vår dato
29.11.2017

Innspill til representasjonsforslag kommunal- og forvaltningskomiteen

Fellesorganisasjonen(FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 28.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

FO slutter seg i all hovedsak til SVs representasjonsforslag. FO har gjennom lang tid vært svært kritisk til hvordan vi tar imot barn som flykter alene. Det gjelder både barn som får varig opphold og barn som er innvilget midlertidig opphold. Dette er enslige mindreårige som har vært utsatt for krig og omsorgssvikt både i landet de har flyktet fra og under flukten. De har ikraft av å være barn, både behov for og rett til beskyttelse.

FO er av den oppfatning at alle barn som oppholder seg i Norge er å betrakte som barn og skal omfattes av FNs barnekonvensjon. Praksis overfor barn som flykter alene mener vi bryter mot flere artikler i konvensjonen.

FO er sammen med mange andre organisasjoner særlig bekymret for den kraftige økningen i bruken av midlertidig oppholdstillatelse for enslige mindreårige i Norge. Vår hovedanbefaling er at midlertidig oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere må avskaffes.

Vi registrerer at forslaget gir en retning om en mer human asylopolitikk og er en videreføring av stortingsvedtaket som ble gjort 14. november. Aps intensjoner knyttet til arbeid med barn på flukt samsvarer også godt med dette representantforslaget. FO er derfor glad for at SV setter dette på dagsorden og fremmer et representantforslag som vi håper i sin helhet komiteen innstiller på.

Det er særlig to områder FO vil trekke fram i vårt innspill.

- Fjerning av rimelighetsvilkåret
- Mangel på barnets beste vurdering

Rimelighetsvilkåret:

Som en del av innstramningene i utlendingsloven i 2016, ble rimelighetsvilkåret i internflyktvurderingen fjernet. Mens det tidligere ble ansett som urimelig å

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

henvise enslige mindreårige til et område der de ikke har omsorgspersoner, gjøres det nå ikke en slik rimelighetsvurdering. Resultatet er at vi sender barn tilbake til internflukt i områder som ut fra sikkerhetshensyn av mange vurderes som farlige. Dette gjelder særlig Afghanistan. Vi vet at mange av barna mangler tilknytning til landet de sendes tilbake til, eller at omsorgssituasjonen de sendes tilbake til er for dårlig. Det at så mange barn i stedet for å ta imot penger og faktisk samarbeider om en «hjemreise», velger å reise fra mottak i Norge til et videre liv på flukt i Europa, mener vi er en god nok begrunnelse for at de opplever retur til hjemlandet som uaktuelt.¹

Barnets beste vurdering:

I representantforslaget refereres det til en kartlegging NOAS, i samarbeid med Redd Barna og FO, har gjort av 50 barn som er innvilget midlertidig opphold. I kartleggingen gis en skjematisk oversikt over bakgrunn og historie for hver av disse barna. Den viser at alle i varierende alvorlighetsgrad har vært utsatt for det vi vil vurdere som omsorgssvikt. Barna er påført traumer som ville ha utløst hjelpetiltak fra både barnevern og psykiatri hvis dette hadde handlet om norske barn.

På tross av instruksjon til forvaltningen om at hensyn til barnets beste alltid skal vurderes og tillegges vekt, viser kartleggingen til manglende vurdering av dette. I de fleste sakene (32 saker) nevnes det ikke, og i de tilfellene det gjøres, er de både mangelfulle og preget av standardiserte beskrivelser. Gjeldende §8-8 i utlendingsloven er i utgangspunktet en «kan» - bestemmelse og ikke en «skal»-bestemmelse. Det innebærer at forvaltningen skal gjøre en konkret vurdering og at de har et skjønnssrom som i veldig liten grad blir brukt. For å styrke denne skjønnsvurderingen er det derfor nødvendig å tydeliggjøre kriterier. FO støtter derfor forslaget om en lovfesting av at det innføres sårbarhetskriterier.

FO er allikevel bekymret for hva som skal ligge i disse kriteriene og hvordan de skal utformes og følges opp. FO er derfor opptatt av at forvaltningen må ha ansatte med bedre kompetanse i å vurdere hva som er barnets beste opp mot sårbarhetskriterier. Vi mener en vurdering av totalsituasjonen for et barn, må inneholde mer enn en juridisk vurdering. Utlendingsdirektoratet trenger derfor ansatte med barnefaglig utdanning og kompetanse. Det vil bidra til å sikre en bedre vurdering.

Med vennlig hilsen

Sign
Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

sign
Inger Karseth
Rådgiver

¹ Nesten halvparten - over 400- av de enslige mindreårige som har fått midlertidig opphold har forsvunnet (NOAS, FO, Redd Barna – En gjennomgang av midlertidig opphold av enslige mindreårige asylsøkere

